

Winkelstraat Friedrichstraße gaat op de schop

20 maart 2026

Het gaat niet goed met de 'Einkaufsmeile' Friedrichstraße. Grote warenhuizen sloten hun deuren, leegstand volgde. Klanten bleven weg, de straat werd steeds meer een overvolle verkeersader. Dat moet anders en een pragmatisch plan moet de straat van Checkpoint Charlie weer op niveau van concurrent Kurfürstendamm brengen. Een zoveelste plan ...

Foto: Druk verkeer in de Friedrichstraße ([Pixabay](#))

Checkpoint Charlie verdween, Galeries Lafayette verscheen

De beroemde Friedrichstraße, bekend van de grensovergang Checkpoint Charlie, gaat grootschalig op de schop. Een lang strijd in het Rote Rathaus ging hieraan vooraf. Als het aan Die Grünen had gelegen, was deze lange winkelstaat geheel voor fietsers gereserveerd. Een tijdelijke experiment met rijverbod moest bewijzen dat dit de juiste toekomst zou zijn voor de zieltogende straat. Inmiddels is het experiment opgeheven en het autoverkeer heeft weer vrije doorgang.

De straat moest na de val van de Muur en de verdwijning van beruchte grensovergang Checkpoint Charlie de gerenommeerde winkelpromenade Kurfürstendamm, afgekort als Ku-Damm, naar de kroon steken. Luxe zaken met architectonische hoogstandjes zoals Quartier 205, 206 en 207 en de voormalige Galeries Lafayette verhoogden al snel de status.

Vooraf Lafayette trok bij de opening in 1996 veel belangstelling. Lange rijen kooplustigen en nieuwsgierigen voor de deur. Bijna drie decennia hield het chique warenhuis het uit totdat het [in 2024 de deuren sloot](#). De moordende concurrentie van de talrijke andere luxe winkeloorden in Berlijn en een heroriëntatie richting China en India deed het bedrijf besluiten Berlijn te verlaten.

Lege pronkpanden

Nu resten leegstaande pronkpanden in een straat met filerijdende automobilisten. Fietsers kunnen de te smalle straat maar beter mijden. Alleen rond het Bahnhof Friedrichstraße is nog voldoende leven. Zo trek het [boekenwarenhuis Dussmann](#) nog drommen kopers. Wie verder zuidwaarts van het historische station wandelt komt steeds minder voetgangers tegen en meer gesloten winkels. De experimenten, waaronder het omzetten in een fietsstraat, hebben de neergang niet kunnen stoppen.

De onaantrekkelijke staat van de Friedrichstraße is al jaren een doorn in het oog van veel Berlijners. Het steeds weer omgooien van het verkeersconcept met weer een ondoordacht experiment heeft ook niet veel geholpen om de neergang niet stoppen.

Volgens het architectenbureau Nöfer is de heersende crisis van de detailhandel in

de binnenstad te wijten aan *“te veel asfalt dat alles domineert, geparkeerde auto’s, de onverzorgde staat en smakeloze verkeersvoorzieningen zoals de verschrikkelijke fiets- en scooterparkeerplaatsen.”*

Het uit DDR-tijd beruchte grensstation Friedrichstraße (Foto: Urban Inspiration)

Verblijven zonder koopdwang

In een recente perspresentatie bracht het architectenbureau Nöfer [haar visie](#) op de herinrichting van de straat.

Nöfer: *“Het doel is om ook zonder consumptiedwang te kunnen verblijven. Hier wordt niets nieuws ontworpen, maar met het bestaande repertoire wordt er verder gebouwd aan de wandelstraat. De maatregel heeft het potentieel om een voorbeeld te worden van veel meer verlaten straatgebieden – om de kwaliteit van het verblijf te verbeteren, de detailhandel en de horeca nieuw leven in te blazen, en om straatbomen aan te vullen die belangrijk zijn voor het klimaat.”*

Belangrijk argument vóór dit plan is dat het *“onmiddellijk”* kan worden gerealiseerd. Vooral de horeca krijgt meer ruimte, en groen in de vorm van bomen in bakken. Want het planten van bomen is niet mogelijk. Onder het asfalt raast de U6 en naast de tunnel van de U-Bahn wemelt het van de kabels en

leidingen.

Niet volledig voetgangersgebied

De reacties op de plannen verschillen, zo meldt de [Berliner Zeitung](#). Zaken zoals cafeetjes denken van voetgangers te kunnen profiteren. Juweliers echter moeten het hebben van klanten die even langskomen en voor de deur willen parkeren. De meesten willen niet dat de straat geheel voor verkeer wordt afgesloten. Een afschrikwekkend voorbeeld vormt de Wilmersdorfer Straße, waar al in de tachtiger jaren de winkelstraat voetgangersgebied werd. Maar ook daar is verval te zien.

Ook als het plan direct uit te voeren, volgens het architectenbureau, op het stadhuis weet met nog niet wanneer het plan van start gaat. Ook over de kosten kan de verantwoordelijke senator Bonde nog niets zeggen. Voorlopig is de eerste stap om een planningsgroep in te stellen. Bonde gaf eerlijk aan bij de realisatie sterk op de architecten van Nöfer te moeten leunen. Ze hoopt dat de Friedrichstraße weer op het niveau van de Ku-Damm kan komen.